

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ

•ਭੁਵਨੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿਨਹਾ, ਸਈਅਦ ਜਾਫਰ ਇਮਾਮ ਅਤੇ ਕੇ.ਐਨ. ਵਾਂਚੂ, ਜੇ.ਜੇ.)

ਰਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ (1872 ਦਾ 1)—ਸੈਕਸ਼ਨ 30—ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵੱਲੋਂ ਕਬੂਲਨਾਮਾ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਗਿਆ—ਕੀ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ—ਲੋੜੀਂਦੀ ਤਾੜਨਾ ਦੀ ਹੱਦ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕੋ ਜੁਰਮ ਲਈ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਿ-ਸੰਬੰਧੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ। ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ, ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਜੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਾਪਸ ਲਏ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦੇ। ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ। ਪਰ ਇਸਦਾ ਮੁੱਲ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥਕ ਵੇਰਵਿਆਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪੁਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪੂਰੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਤਾੜਨਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਤੱਥ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ ਹੈ। ਵਾਪਸ ਲਏ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਰੇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 30 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਮਝਦਾਰੀ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਅਦਾਲਤ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਤਾੜਨਾ ਦੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।

ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਅੰਬਾਲਾ ਦੇ 23 ਦਸੰਬਰ, 1957 ਸੈਸ਼ਨ ਕੇਸ ਨੰ: 20 ਅਤੇ 1957 ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰ: 32 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 860 ਆਫ 1957 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 26 ਫਰਵਰੀ, 1958 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ।

ਮੈਸਰਜ਼ ਹਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਅਤੇ ਟੀ ਐਮ ਸੇਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਨਿਰਣਾ

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਇਮਾਮ, ਜੇ.—ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ 'ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ' ਪਤਨੀ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਵਕੀਲ ਦੇ ਤੌਰ ਦੇ ਰੋਪੜ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਕਾਲਤ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਜਦਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਵਿਰੁੱਧ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ ਸਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਰੋਪੜ ਵਿਖੇ, ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਨੇ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਆਪਣੇ ਅੱਠ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਦੀ ਭੈਣ ਵੀਨਾ ਵੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 16 ਤੋਂ 17 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਸੀ। ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਨੇ 12 ਫਰਵਰੀ 1957 ਨੂੰ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪ੍ਰੇਮ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਗਭਗ ਚੌਦਾਂ ਸਾਲ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਸੀ। ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਥੀ ਸੀ ਜੋ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੁੱਟ-ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰੋਪੜ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਦੋਸਤੀ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਗਹਿਣਿਆਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਸੀ, ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਪਹਿਨਣ ਦੀ ਆਦਤ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ 22 ਸਾਲ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਚਰਿੱਤਰ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਘਰ ਵਿਚ ਇਕੱਲੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਵੀਨਾ ਸਕੂਲ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਪ੍ਰੇਮ ਹਾਲਾਂਕਿ ਘਰ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਇਲਜ਼ਮ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚ ਕੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਇਕੱਲੇ ਹੋਣ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉੱਪਰ ਜਾ ਕੇ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਚੋਰੀ ਕਰ ਲਏ, ਜਦਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਹੇਠਾਂ ਪੌੜੀਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਰਿਹਾ। ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵੀਨਾ ਦੁਪਹਿਰ 12-30 ਵਜੇ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਈ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਡਰਾਇੰਗ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਪਿਲਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਵੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੀ। ਵੀਨਾ 3-45 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਫਿਰ ਘਰ ਪਰਤੀ। ਉਸਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਘਰੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀਨਾ ਆਪਣਾ ਖਾਣਾ ਲੈਣ ਲਈ ਉੱਪਰ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਚਲੀ ਗਈ। ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੁਪਹਿਰ 3-15 ਵਜੇ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਪਰਤਿਆ ਸੀ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੋਣ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕ ਵਕੀਲ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਵੀ ਸੀ ਜੋ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਹ ਦਾ ਕੱਪ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਪੌੜੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਹਿੱਸੇ ਵੱਲ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਤਾਲਾ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਲੱਭਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਕਿ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਘਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਦੋਸਤ ਮਿਉਂਸਪਲ ਹਾਲ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ। ਸ਼ਾਮ 4-45 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪਰਤਿਆ। ਉਸਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਬਾਹਰ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਉੱਪਰ ਜਾ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਭੈਣ ਵੀਨਾ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਖਾਂਦੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਡਰਾਇੰਗ ਰੂਮ ਖੋਲ੍ਹਣ 'ਤੇ, ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਖੂਨ ਨਾਲ ਲਥਪਥ ਲਾਸ਼ 'ਤੇ ਪਈ ਦੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸ 'ਤੇ ਕਈ ਸੱਟਾਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੁਝ ਗਹਿਣੇ ਗਾਇਬ ਸਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਹਮਣੇ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ 5 ਵਜੇ ਕਤਲ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬੇਸਹਾਰਾ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਬੇਰਹਿਮ ਅਤੇ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਕਤਲ ਉਸ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਲੁੱਟਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕਤਲ ਦਾ ਤੱਥ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਾਬਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਬੂਤ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦਾ ਕਤਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਜਿਸ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਬਿਆਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮਾਲਕਣ ਰਾਜ ਰਾਣੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚੋਂ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਹੋਈ। ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਸਮਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਖੂਨ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਖੰਜਰ ਅਤੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦਾ ਵਿਵਹਾਰ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 342 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਬਿਆਨ, ਜੋ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਸੰਘਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 287 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਸਨ, ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਸਵੈਇੱਛਤ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਕਮਿਟਿੰਗ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਉਸਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ ਉਸ ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿਚ, ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ ਆਪਣਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਸਵੈਇੱਛਤ ਅਤੇ ਸੱਚਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ ਕਿ ਕੀ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਸਵੈਇੱਛਤ ਅਤੇ ਸੱਚਾ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਦੁਆਰਾ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ, ਦੇ ਵਾਪਸ ਲਏ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ। ਇੱਕ ਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ,

ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਵਾਪਸ ਲਏ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ:

"ਜਦੋਂ ਇੱਕੋ ਜੁਰਮ ਲਈ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਇਕਬਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕੋ ਜੁਰਮ ਲਈ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਗੋਂ ਉਸਦੇ ਸਹਿ-ਦੇਸ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵੀ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਦੇਸ਼ੀ ਜਾਂ ਇਕਬਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਿਰੁੱਧ ਵਾਪਸ ਲਏ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦੇ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਸਹਿ-ਦੇਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਏ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਮੁੱਲ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸੀ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥਕ ਵੇਰਵਿਆਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪੁਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪੂਰੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾੜਨਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਤੱਥ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਜਾਇਜ਼ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਵਾਪਸ ਲਏ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਰੇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਮਝਦਾਰੀ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਅਦਾਲਤ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਤਾੜਨਾ ਦੇ ਸਹਿ-ਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁਣ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸੱਚਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਫਿਰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਨੂੰ ਜੁਰਮ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਦੇਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮੱਗਰੀ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ।

ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਚੋਰੀ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਆਪਣੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਲਈ ਇੱਕ ਯੰਤਰ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਿਤ੍ਰਕ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਗਿ੍ਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਆਂਇਕ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ 25 ਜੂਨ, 1957 ਨੂੰ 5 ਦਸੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਹੋਈ ਇੱਕ ਚੋਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗਿ੍ਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 10 ਜੁਲਾਈ, 1957 ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਤੱਕ ਉਸ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 10 ਜੁਲਾਈ, 1957 ਨੂੰ, ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਕਤਲ ਬਾਰੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ 20 ਜੁਲਾਈ, 1957 ਨੂੰ ਚੋਰੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੇ ਇਸ ਯੰਤਰ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਲਗਭਗ 14 ਸਾਲ ਦੇ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਲੜਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ 10 ਜੁਲਾਈ, 1957 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਇਕਬਾਲ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਅਜੇ ਵੀ ਮਿਹਨਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ 10 ਜੁਲਾਈ, 1957 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਜੇਲ੍ਹ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਨਿੰਦ ਤੋਂ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਸੀਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨੰਬਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ

ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ 5 ਦਸੰਬਰ 1956 ਦੇ ਚੋਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਗਿ੍ਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਆਪਣੀ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਲੈਣ ਲਈ ਇੱਕ ਯੰਤਰ ਅਪਣਾਇਆ। 1957, ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ 5 ਦਸੰਬਰ 1956 ਦੇ ਚੋਰੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਗਿ੍ਫਤਾਰੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਜੂਨ, 25, 1957 ਤੋਂ 10 ਜੁਲਾਈ, 1957 ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਵੀ 10 ਜੁਲਾਈ, 1957 ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਦੁਪਹਿਰ 1 ਵਜੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਲਈ ਉਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਸੋਚਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਸਵੈ-ਸੇਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 2 ਵਜੇ ਤੱਕ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਆਜ਼ਾਦ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਲਾਲਚ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਦੁਪਹਿਰ 2 ਵਜੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਵਰਤੀਆਂ। ਉਸਦੇ ਕਮਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਅਤੇ ਖਿੜਕੀਆਂ ਬੰਦ ਸਨ। ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹਰ ਕੋਈ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਵਰਾਂਡੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥੋਂ ਉਹ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕੇ। ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਫਿਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਆਜ਼ਾਦ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਫਿਰ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਲਗਾਈ ਜੋ ਸਵਾਲਾਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਵਾਲ 7 ਰਾਹੀਂ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਿਨ ਉਸਨੂੰ ਕਿੱਥੋਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਲਗਭਗ 5 ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਗਿ੍ਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਕਈ ਵਾਰ ਉਹ ਸੀ

ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8 ਦੁਆਰਾ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸਨੂੰ ਜਾਗਦਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰੇਸਡ ਡਾਈਟ (ਮਨਾਗਨ ਗੀਜ਼ਾ ਆਦਿ) ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਅਸੀਂ ਮਤਲਬ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਉਸਨੂੰ ਚਿਕਨਾਈ ਵਾਲਾ ਭੋਜਨ

ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਭੇਜਨ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨੀਂਦ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ। ਭੇਜਨ, ਜਿਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਨਿਯਮਤ ਨੀਂਦ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮ ਖੁਰਾਕ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਬੇਸ਼ੱਕ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਗਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੀ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਲਚ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਡਰਾਇਆ ਸੀ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਵਾਅਦਾ, ਲਾਲਚ ਜਾਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਡਰ ਜਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸੱਚਾ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ ਫਿਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਉਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੁੱਟਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਬੁਰੀ 'ਤੇ ਸੱਟ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ 'ਨਹੀਂ' ਸੀ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਫਿਰ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਸੱਟ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਫਿਰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਕਬਾਲ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ, ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦਾ ਬੇਝ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਲਈ ਹਰ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤੀ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਹੈ ਕਿ 25 ਜੂਨ ਤੋਂ 10 ਜੁਲਾਈ 1957 ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਉਕਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਕਬਾਲ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਕਬਾਲ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 342 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸੀ: ਉਸਨੂੰ ਵਕੀਲ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ ਘਰੇਲੂ ਨੌਕਰ ਵਜੋਂ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਦੋਸਤੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਗਹਿਣੇ ਲੁੱਟ ਲਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਸਨੇ 11 ਫਰਵਰੀ 1957 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ 12 ਫਰਵਰੀ 1957 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਆਪਣੇ ਘਰ ਇਕੱਲੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸਨੂੰ 11 ਫਰਵਰੀ 1957 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੋਂ ਪੰਜਾਮੇ ਵਿੱਚ ਲਪੇਟਿਆ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਛੁਰਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸਟੋਰ, 12 ਫਰਵਰੀ 1957 ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ 12 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸਟੋਰ ਰੂਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਜਾ ਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਛੁਰਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਮਾ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਬਲਾਤਕਾਰ, ਡਕੈਤੀ ਅਤੇ ਗੱਤਿਆ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਲੁੱਟ ਵਿੱਚ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਨੇ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ, ਡਕੈਤੀ ਅਤੇ ਕਤਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਪੌੜੀਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਦੇਖੋ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਮਿਟਿੰਗ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅੱਗੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ 10 ਜੁਲਾਈ, 1957 ਨੂੰ ਜੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਸੀ। ਇਹ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ ਕਮਿਟਿੰਗ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਪਣਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਸੱਚਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਤੱਤ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਛੋਟਾ ਪ੍ਰੇਮ ਵੱਲੋਂ 10 ਜੁਲਾਈ, 1957 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਸ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਬਿਆਨ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 287 ਜੋ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਉਸ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਲੁਭਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣੀ

ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ 10 ਜੁਲਾਈ 1957 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਸੀ।

ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਰੋਪੜ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਸੀ ਅਤੇ ਰੋਪੜ ਵਿਖੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਜਾਰੀ ਸੀ। ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤੇ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਾਣੂ ਸਨ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਨੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ-ਦੋ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਹਮਣੇ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰੇਮ ਇੱਕ ਨੌਕਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਕਤਲ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਦੁਪਹਿਰ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਦੇ ਨਾਲ ਥਾਣੇ ਦੇ ਅਹਾਤੇ 'ਚ ਪਰਿਬੁਲੇਟਰ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਫੁਟ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 4 ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਥਾਣੇ ਅੰਦਰ ਕਿਉਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਗੱਲ ਕਰੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਮੁੰਡਾ ਸੀ। ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਥਾਣੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਰਿਬੁਲੇਟਰ ਨਾਲ ਜਾਂਦੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦਖਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਦੋਸਤਾਨਾ ਸੀ। ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਕਿ ਉਹ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨੌਕਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਖੁਦ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ, ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਵੀਨਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕਲਰਕ ਨਰਜਨ ਦਾਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਅਤੇ ਲੁੱਟਣ ਅਤੇ, ਜੇ ਲੋੜ ਪਵੇ, ਉਸਦੀ ਗੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਕੋਈ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਤਲ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪਜਾਮੇ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਛੁਰਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਪਜਾਮਾ ਅਤੇ ਖੰਜਰ ਲੈ ਕੇ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਉਪਰਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅੱਗ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੀ ਕੋਠੜੀ ਵਿੱਚ ਛੁਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਜੇ ਕਿ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਕੋਲ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਤਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਖੂਨ ਨਾਲ ਲੱਥਾਧ ਪਜਾਮਾ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 14, ਸਟੋਰ ਰੂਮ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਲਟਕਦਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਹੈ। ਘਰ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨੰਦ ਲਾਲ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 34, ਮੋਟਰ ਮੋਬਾਈਲ ਪੈਟਰੋਲ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੇ ਕਮਰੇ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਸਥਿਤ ਬਾਲਣ ਵਾਲੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਕੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਲਮੀਰਾ ਦੇ ਸ਼ਟਰ ਨਾਲ ਲਟਕਦਾ ਪਜਾਮਾ ਪਾਇਆ, ਜਿੱਥੇ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਈ ਸੀ। ਇਹ ਖੂਨ ਨਾਲ ਰੰਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪਜਾਮਾ ਉਸ ਦਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਜਾਮੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਪਜਾਮਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਕੋਲ ਅੱਗ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੀ ਕੋਠੜੀ ਵਿੱਚ ਛੁਪਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਬਿਆਨ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਰਾਜ ਸਬਜ਼ੀਵਾਲਾ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਦਾ ਪਰਿੰਦਾ ਉਤਾਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ, ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ ਥਾਣੇ 'ਚ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਪਰਿਬੁਲੇਟਰ 'ਚ ਪ੍ਰੇਮੀ ਮੁਲਜ਼ਮ।

ਕਤਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੇੜੇ ਹੀ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਦੇ ਘਰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਸਾਫ਼ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀਨਾ ਸਵੇਰੇ 9-45 ਵਜੇ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਈ ਤਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੀ। ਵੀਨਾ ਦੁਪਹਿਰ ਕਰੀਬ 12-30 ਵਜੇ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਘਰ ਪਰਤੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਦਫਤਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਰਾਂਡੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੁਪਹਿਰ 3-45 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਈ ਤਾਂ ਜਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਘਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਕਤਲ ਰਾਤ 12-30 ਵਜੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਦੁਪਹਿਰ 2-15 ਵਜੇ, ਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਾਤਲ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 2-15 ਵਜੇ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਦੇ

ਦੁਪਹਿਰ 3 ਵਜੇ ਤੋਂ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਥਾਣੇ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਾਤਲ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ 2-15 ਵਜੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਾਤ 12-30 ਵਜੇ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਵੀਨਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਪਿਲਾਉਂਦੇ ਦੇਖਿਆ। ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਕਿ ਵੀਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਰੁਕੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਾਪੀ-ਕਿਤਾਬ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕੁਝ ਪੈਸੇ ਲੈਣ ਆਈ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਰਾਤ 12-40 ਜਾਂ 12-45 ਵਜੇ ਤੱਕ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਅਤੇ ਦੁਪਹਿਰ 2-15 ਵਜੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮੇਂ ਦਾ ਅੰਤਰਾਲ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਲਗਭਗ 1-। ਘੰਟੇ ਕਾਬਲੇਗੌਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰੇਮ ਘਰ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਥੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅਸੰਭਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੁਪਹਿਰ 3-45 ਵਜੇ ਜਦੋਂ ਵੀਨਾ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪ੍ਰੇਮ ਘਰ 'ਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਹੀ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵੀਨਾ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦਾ ਬੱਚਾ ਲੈ ਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਗਿਆ ਸੀ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦਾ ਬੱਚਾ ਜੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਦਿਨ ਦੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇਸ਼ੀ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੰਦਾ। ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕਿ ਉਹ ਬੱਚੇ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣਾ ਨਾਪਾਕ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਬੱਚਾ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪਰੈਬੁਲੇਟਰ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇ ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੇਮ ਦੁਪਹਿਰ 12-30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਦੁਪਹਿਰ 2-15 ਵਜੇ ਤੱਕ ਫਿਰ ਉਸਦੀ ਕਹਾਣੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਥੇ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਬਿਆਨ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀਨਾ ਦੁਪਹਿਰ 3-45 ਵਜੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਪੌੜੀਆਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਤਾਲਾ ਲੱਗਿਆ ਪਾਇਆ। ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੇਮ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਚਾਬੀ ਉਸਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਦੇਖੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਫਰਸ਼ 'ਤੇ ਪਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਚਾਬੀ ਨਾਲ ਪੌੜੀਆਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦਾ ਤਾਲਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਵੀਨਾ ਉੱਪਰ ਦੂਸਰੀ ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਚਲੀ ਗਈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਰਸੋਈ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਖਾਣਾ ਲੈ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਦੁਪਹਿਰ 3-15 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚੇ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਕਮਰੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰੋਂ ਤਾਲਾ ਲੱਗਾ ਪਾਇਆ। ਉਹ ਚਾਹ ਪੀਣ ਲਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਪੌੜੀ ਵਾਲੇ ਕਮਰੇ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬਾਹਰੋਂ ਬੰਦ ਪਾਇਆ। ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪੌੜੀ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦਾ ਤਾਲਾ ਲੱਗਿਆ ਦੇਖ ਕੇ ਉਹ ਚੋਣ ਕੰਮ ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿਚ ਹੇਠਾਂ ਉਤਰ ਕੇ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਵਾਪਸ ਆਉਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਠਿਕਾਣੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਬਾਹਰ ਗਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਹ ਘਰ ਦੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਉੱਪਰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਪੌੜੀਆਂ ਦਾ ਤਾਲਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ, ਚਾਬੀ ਉਸ ਕੋਲ ਸੀ। ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਅਨੁਸਾਰ ਦਫਤਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਤਾਲਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਆਮ ਰਿਵਾਜ ਸੀ ਜੇ ਪੌੜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਢੱਕਣਾ ਸੀ, ਪਰ ਦਿਨ ਕਤਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪੌੜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਤਾਲਾ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਦਕਿ ਦੂਜਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਦਾ ਕਲਰਕ ਨਰੰਜਨ ਦਾਸ ਸ਼ਾਮ 4-15 ਜਾਂ 4-30 ਵਜੇ ਘਰ ਆਇਆ। ਦਫਤਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਰਾਂਡੇ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਦਫਤਰ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬਾਹਰੋਂ ਬੰਦ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਦਫਤਰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਪਰ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੌੜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਤਾਲੇ 'ਚੋਂ ਇਕ ਦੀ ਚਾਬੀ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦੂਜੇ ਤਾਲੇ ਦੀ ਚਾਬੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਬੀ ਕੱਢ ਕੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਲੱਗਾ ਤਾਲਾ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੀਨਾ ਰਾਤ 12-30 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਮੁਲਾਕਾਤ 'ਤੇ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲ ਗਈ ਸੀ। ਦੋ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬਾਹਰੋਂ ਬੰਦ ਸਨ ਜੇ ਕਿ ਕੁਝ ਅਸਾਧਾਰਨ ਸੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਤਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਚਾਬੀਆਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕੋਲ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਵੀਨਾ ਅਤੇ ਨਰੰਜਨ ਦਾਸ ਨੂੰ ਚਾਬੀਆਂ ਬਾਰੇ ਟਾਲ-ਮਟੋਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਚਾਬੀ ਉਸਦੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਇਸ ਕਥਨ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦਾ ਕਤਲ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਚਾਬੀ ਦਫਤਰ ਦੇ ਵਰਾਂਡੇ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਥੇ ਬੈਠਾ ਸੀ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਨੇ ਖੇਡਦੇ ਹੋਏ ਚਾਬੀ ਚੁੱਕ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਥੇ ਮੌਜੂਦ ਲੜਕੀ (ਸ਼ਾਇਦ ਵੀਨਾ) ਨੂੰ ਕਿਹਾ। ਦੀ ਚਾਬੀ

ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਤਾਂ ਸੱਚ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਿਆਨਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਹਵਾਲਾ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਏ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਘਰ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸੱਚਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਸੀ। ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਤਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ। ਜਦੋਂਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਤਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਭੁੱਲਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦਾ ਕਤਲ ਉਸਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਦੇ ਘਰ ਦਿਨ-ਦਿਹਾੜੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉੱਪਰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਪਜ਼ਾਮਾ ਅਤੇ ਫੁਰਾ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਘਰ ਫੁਪਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਤਲ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਕਤਲ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਦੇਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਤਲ ਉਸਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ~ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਤਲ ਬਾਰੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਸਾਨੂੰ ਸੱਚਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਬਰੀਕੀ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹਾ ਕਹਿਣ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਕੇਵਲ ਸਵੈਇੱਛਤ ਅਤੇ ਸੱਚਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਉਸਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੀ ਗਈ ਆਮ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੂਸਰਾ ਸਵਾਲ ਜੇ ਹੁਣ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਬਾਕੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਕਤਲ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਾਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਫੁਰਾ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜੋ ਖੂਨ ਨਾਲ ਲੱਥਪੱਥ ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਕੈਮੀਕਲ ਐਗਜ਼ਾਮੀਨਰ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਵਿੱਚ ਲੰਮੀ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦਾ ਮੂਲ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ। ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਫੁਰੇ ਨੇ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਹਨ, ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪੁਸ਼ਟੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਹੈ। ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਗਹਿਣੇ ਉਸ ਨੇ ਕਤਲ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਪਹਿਨੇ ਹੋਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੁਝ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਮਾਲਕਣ ਰਾਜ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਗਹਿਣੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਰਾਜ ਰਾਣੀ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗਹਿਣੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦਾ ਸੁਰਾਗ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਗਹਿਣੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਗਹਿਣੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਸਨ ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਝੂਠਾ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜ ਰਾਣੀ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਚਰਨ ਦਾਸ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 24, ਰੋਪੜ ਦੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੋਨੇ ਦਾ ਕੜਾ ਅਤੇ ਸੱਤ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਚੂੜੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਬਿਆਨ 3 ਅਗਸਤ, 1957 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ 9 ਅਗਸਤ, 1957 ਨੂੰ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਰੋਪੜ ਤੋਂ ਜੰਗਪੁਰਾ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਰਾਣੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਦੇ ਘਰ ਲੈ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਕਮਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਇੱਕ ਟਰੰਕ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ। ਉਸਨੇ ਟਰੰਕ ਦਾ ਤਾਲਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਟੀਨ ਦਾ ਡੱਬਾ ਕੱਢਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੋਨੇ ਦਾ ਕੜਾ ਅਤੇ ਸੱਤ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਚੂੜੀਆਂ ਸਨ। ਗੋਰੀ ਸ਼ੰਕਰ ਦਾ ਰੋਪੜ ਦਾ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਵੀ ਇਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚਰਨ ਦਾਸ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ। ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕੁਝ ਸਾਵਧਾਨੀ

ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਸਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਸੀ। ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ ਲਿਆ, ਅਸੀਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗੇ ਤੱਥ ਦੇ ਇੱਕ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵੇਖੋ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ। ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਫਦ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸਰਗਰਮ ਅਤੇ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਹੋਈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ ਰੋਪੜ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਚਰਨ ਦਾਸ ਜਾਂ ਗੋਰੀ ਸ਼ੰਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਸੀ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੁਲਿਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਕੁਝ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੁੰਜੀ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏਗਾ। ਚਾਰਜ, ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸੁਣਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸੂਲੀ ਨੂੰ ਗਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਫਿਰ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ, ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਚਰਨ ਦਾਸ ਕੋਲ 3 ਅਗਸਤ, 1957 ਨੂੰ ਥਾਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਸੁਣਿਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਹੋਈ, ਝੂਠੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਚਰਨ ਦਾਸ ਨੇ ਥਾਣੇ ਆਉਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਥੇ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਧੱਕੇ-ਮੁੱਕੀ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਈ। ਸਾਡੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਰੋਪੜ ਦੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਜੇਕਰ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਧੱਕੇ-ਮੁੱਕੀ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਪਾਰਕ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜਾਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਜਾਰੀ ਨਾ ਰਹੇ। ਸਾਨੂੰ ਚਰਨ ਦਾਸ ਜਾਂ ਗੋਰੀ ਸ਼ੰਕਰ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਅਜੀਬ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਥਾਣੇ ਗਏ ਸਨ। ਸਾਨੂੰ ਚਰਨ ਦਾਸ ਅਤੇ ਗੋਰੀ ਸ਼ੰਕਰ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਰਾਜ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਇਕ ਸੋਨੇ ਦਾ ਕੜਾ ਅਤੇ ਸੱਤ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਚੁੜੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਰਾਜ ਰਾਣੀ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਬਰਾਮਦ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਰਾਜ ਰਾਣੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਰਾਜ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਕਤਲ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਗਹਿਣੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਗਹਿਣੇ ਚੋਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ ਜਾਂ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਜਾਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਚੋਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦਾ ਕਤਲ ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਚੋਰੀ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੀ ਸੀ ਜੋ ਵੀਨਾ ਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਉੱਪਰ ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਜ਼ਾਮਾ ਅਤੇ ਛੁਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਜ਼ਾਮਾ ਛੱਡ ਕੇ ਘਰੋਂ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਹਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਗਹਿਣੇ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਚੋਰ ਨੇ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਤ ਸਾਫ਼ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਚੋਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਜੁਰਮ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਾਲੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਠੋਸ ਪੁਸ਼ਟੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਆਚਰਣ ਦੁਪਹਿਰ 2-15 ਵਜੇ ਤੱਕ ਆਨ-ਵਾਰਡ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਉਤਸੁਕ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 'ਨਿਰਮਲਾ' ਸ਼ਬਦ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ

ਰਿਖੀ ਰਾਮ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜਕੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਨਿਰਮਲਾ ਸੀ, ਪਰ ਗਵਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਸੰਘਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 342 ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਨਿਰਮਲਾ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈ ਕੇ ਰੋਲਾ ਪਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਰਿਖੀ ਰਾਮ ਦੀ ਪੁੱਤਰੀ ਨਿਰਮਲਾ ਨਾਂ ਦੀ ਲੜਕੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਸਬੰਧ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਨੀ ਜਲਦੀ ਨਿਰਮਲਾ ਦਾ ਨਾਮ ਕਿਵੇਂ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਇਹ ਰਵੱਈਆ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਵਾਪਸ ਲਏ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਮਹੱਤਵ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਕੋਈ ਚੰਗੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਜੋ ਸਬੂਤ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਰ ਲਏ ਸਨ। ਦੇਨੋ ਆਦਰ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦਾ ਕਤਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਭੱਲਾ
ਟਰਾਂਸਲੇਟਰ